

Makker, meer dan een kameraad

Een makker is een vriend of kameraad. Het is ook de naam van een organisatie in het zuiden van Nederland die zich richt op hulp aan mensen met een licht verstandelijke beperking, mensen met niet-aangeboren hersenletsel en anderen die een hulpvraag hebben. Deze hulp kan alle facetten van het leven beslaan zoals opvoeden, verslavingsproblematiek, sociale vaardigheidstraining, ondersteuning bij zelfstandig wonen, crisisopvang, hulp bij opvoeden en bestrijden van eenzaamheid. Onder andere door te leren hoe je vrienden maakt en vriendschap onderhoudt.

TEKST: JOKE BOON BEELD: PRISMA

“Makker ondersteunt mensen in de brede strook van Bergen op Zoom tot aan Eindhoven”, vertelt Rob Hilderink, teamleider van een van de ambulante teams. Prisma, waarvan we een onderdeel zijn, heeft het label in het leven geroepen onder andere omdat het woord Makker meer lijkt aan te spreken. Vaak zijn de mensen met een hulpvraag mensen die gewoon in de wijk wonen en waaraan je aan de buitenkant niet altijd kunt zien dat ze een licht verstandelijke beperking hebben. Omdat mensen zich schamen en niet willen weten voor de buurt dat ze een beperking hebben en begeleiding krijgen is Prisma – een naam die veel mensen kennen – confronterend.” Makker biedt ambulante ondersteuning aan iedereen die dat nodig heeft van nul tot honderd jaar, en staat open voor alle soorten hulpvraag. De enige voorwaarde

hierbij is dat mensen vanuit de gemeente een indicatie hebben, die nodig is voor de financiering of een indicatie vanuit het zorgkantoor. “Mensen worden meestal via de gemeente bij ons aangemeld, maar kunnen ook via de huisarts of andere instanties worden aangemeld of zelf bij ons aankloppen voor hulp en ondersteuning”, zegt Hilderink. “Ook kan iemand uit diens netwerk, of in het geval van kinderen een kinderarts, de jeugdrechtbank of een voogd dat doen.”

Beschadigde jeugd

Hoewel Hilderink zelf niet in het veld werkt, heeft hij er wel voldoende zicht op. Hij vertelt: “Er is veel eenzaamheid. Er is een groep die ouder wordt en daarbij zie je dat vooral. Het zijn mensen die zeggen dat het prima met ze

makker

Iemand die er af en toe altijd is

gaat. Maar als je dan verder doorvraagt, vertellen ze dat ze bang zijn, angst ervaren en in een isolement verkeren. Wij merken dat dat komt door verschillende psychische en psychiatrische problematieken, waaronder verslaving, die speelt zich bij ouderen net zo goed af als bij jongeren. Je ziet vaak dat deze mensen hun eigen netwerk afgestoten hebben en zijn hierdoor eenzaam zijn geworden.” De mensen van Makker moeten moeite doen om bij deze mensen binnen te komen. Hilderink: “Dat doen we door interesse te tonen. Iemand heeft problemen en gaat met de gemeente in gesprek. Vaak gaat het daarbij dan om financiële problemen waardoor ze bij de gemeente worden ontboden. Dan worden samen met de gemeente doelen opgesteld en wordt Makker erbij betrokken. We zien dan dus dat er vaak veel meer aan de hand is, dat er achter het probleem nog veel meer problemen schuilen. Pas na aansluiting kun je aan die doelen en de door de gemeente opgestelde doelen gaan werken. Dat kost tijd. In onze werkwijze zijn wij niet oordelend en gaan wij uit van iemands zelfstandigheid. Wij nemen ze serieus en zijn eerlijk.”

Veel, misschien wel alle mensen met een licht verstandelijke beperking hebben een beschadigde jeugd, stelt Hilderink. “Er spelen trauma’s, ze hebben als kind veel meegemaakt, werden gepest en vaak zijn ze verstoten door de omgeving. Daarom hebben zij behoefte aan een trauma sensitieve manier van ondersteuning. Erkenning krijgen voor de problemen in hun jeugd. Vaak zie je dat als zo’n trauma wordt aangewakkerd dat er uit onmacht agressie, schelden en harde taal optreedt.”

De medewerkers van Makker hebben allen een hbo-werk en denkniveau, bijvoorbeeld met een opleiding sociaal werk of pedagogische achtergrond. Het zijn geen behandelaren maar begeleiders.

Voor bijna elke hulpvraag

Makker kan uiteenlopende vormen van hulp bieden. Zo is er de Rots & Water training die zich richt op persoonlijke ontwikkeling en sociale vaardigheden, de Hou-vast methodiek voor gezinnen met problemen, begeleiding bij niet aangeboren hersenletsel en crisisopvang. De familie gezinshulp wordt soms opgelegd door de rechtbank, waarbij dan wordt geprobeerd om uithuisplaatsing van een kind te voorkomen.

“Maar ook hulp bij de opvoeding, het huishouden, hoe ga je met geld om, verslaving aan drugs, drank of gamen, omgaan met instanties, een huis zoeken of samenwonen zijn vragen waarbij Makker mensen bij kan staan”, zegt Hilderink. “Voor jongeren van zes tot 21 is er hulp bij het leren van sociale vaardigheden. Hoe maak je vrienden en hoe onderhoud je vriendschappen.”

Ambulante zorg

Makker geeft hulp aan huis en hoewel het bij iedere vraag ondersteuning kan bieden, is de organisatie niet toereikend om mensen met zware ggz problematiek te ondersteunen. “Wel werken we nauw samen met ggz en verslavingszorg”, zegt Hilderink. “In de meeste gevallen schalen we na een poos de hulp weer af. Maar soms lukt dat niet, dan gaan we in overleg met de gemeente om te kunnen blijven begeleiden. Dan wordt een beschikking voor langere tijd afgegeven waarbij we mensen wel twee tot vijf jaar kunnen blijven ondersteunen. Dat is natuurlijk altijd goedkoper dan 24 uren zorg.”

Makker - iemand die er af en toe altijd is.

ERVARINGSVERHALEN

De 49-jarige Bianca straalt tegenwoordig van spontaniteit en maakt graag grapjes. Dat was niet altijd zo. Ze was onzeker en dat zorgde ervoor dat ze weinig sociaal contact had. Ze volgde de Rots & Water training. Middels rollenspellen en praktijkvoorbeelden werd ze uitgedaagd. Haar sociale netwerk is groter geworden en ze kan beter reageren op verschillende situaties. Bianca ontvangt al enkele jaren ambulante hulp van Makker, waarbij ze thuis ondersteuning krijgt. Voordat ze de Rots & Water training ging volgen, voelde ze zich gespannen, onzeker en niet op haar gemak. Na de training merkt ze dat ze veel meer zichzelf is geworden.

Alexsandra is 24 jaar en heeft twee zoontjes. “Ik voelde mij erg ellendig. Toen ik hulp kreeg merkte ik dat ik over alles kon praten. Ik heb in het verleden heel nare dingen meegemaakt waardoor ik me lang niet prettig heb gevoeld. Toen ik zestien was wilde ik zelfmoord plegen. Op het moment dat ik zwanger raakte ben ik hulp gaan zoeken. Vooral met de kinderen heb ik veel hulp gehad. Hierdoor kreeg ik zelfvertrouwen. Momenteel gaat het goed. Ik zit beter in mijn vel en mijn zelfvertrouwen is gegroeid sinds ik Makker heb.”